

Onderzoek econoom:

Arubaans toerisme bijt in eigen staart

ORANJESTAD — Plannen voor regulering van het toerisme zijn er altijd al geweest, maar nooit is er gelet op de hoeveelheid hotels en toeristen op Aruba. Doordat het toerisme zo succesvol is, wordt Aruba steeds voller en op den duur onaantrekkelijk. Er komt minder geld in het laatje en dus daalt de welvaart.

door onze verslaggever
Leanne van Spronsen

Dat blijkt uit onderzoek van econoom Arjen Alberts. Hij denkt dat Aruba de fout in is gegaan toen de olie-raffinaderij in 1986 haar deuren sloot en men zich op het toerisme stortte als grootste bron van inkomsten. “Wat ze hadden kunnen doen en wat niet is gebeurd, is het reguleren van het type investeringen dat vanaf die tijd werd gedaan en reguleren van de immigratie.” Uit zijn onderzoek bleek ook dat daardoor het welvaartsniveau op Aruba al 25 jaar gelijk is gebleven. Er kwam meer geld binnen doordat er meer hotels kwamen, maar daarmee steeg

ook de immigratie en ging gemiddeld genomen niemand erop vooruit.

Korte termijn

Er zijn wel plannen gemaakt, zoals in 1980 het Sasakiplan. “Alleen is er nooit een vraagteken gezet bij de kwantiteit en het volume. Het is geen *rocket science* om te zien dat dit op een klein eiland niet altijd door kan gaan.” De plannen die er lagen en de uitvoer daarvan waren onderhevig aan regeringswisselingen en de druk van het moment. “De korte termijn won het van de lange termijn”, aldus Alberts. “Het was: nú moeten we ons populair maken, nú hebben we een nieuw hotel nodig, nú moe-

ten we werkgelegenheid scheppen.” Mensen moeten de mogelijkheid krijgen om een stapje omhoog te gaan door een betere baan bij de overheid of in de private sector, maar aan de ‘onderkant’ moeten dan mensen toegevoegd worden die de productie doen. “Daar heb je dat volume steeds voor nodig.”

Negatieve spiraal

De fysieke infrastructuur van bijvoorbeeld het Sasakiplan waar de Sasakiweg een belangrijk onderdeel van was, is wel uitgevoerd, maar de zogenaamd economische infrastructuur niet, zegt Alberts. De straf daarvoor is dat het eiland zo goed als volgebouwd is. Het toerisme bijt zich dan in de eigen staart. “De beleving van de toerist wordt geschaad doordat er zoveel toeristen zijn, dat is nu al aan de gang.”

Vervolg pagina 3.

Arubaans toerisme bijt in eigen staart

Vervolg van pagina 1

Vervolgens daalt de bereidheid om een bepaalde prijs te betalen voor een hotelkamer. "Hotels willen toch kamers verhuren en verlagen de prijzen, waar een goedkoper slag toeristen op afkomt." Dat verslechtert de beleving nog meer, volgens Alberts, omdat het strand nog even vol is, maar dan met toeristen die misschien 'goedkoper' gedrag vertonen. "Dan krijg je een negatieve spiraal. Je krijgt geen waarschuwing als dat gaat gebeuren, op een dag is het gewoon zo."

Meer uitgeven

De overheid profileert de Revpar (gemiddelde opbrengst per hotelkamer) als meetpunt. "Die stagneert al heel lang." De econoom vindt het een meedogenloos meetpunt, omdat daar al snel aan te zien is dat de

Arjen Alberts

negatieve spiraal is ingezet. "Als het niet lukt, sta je met de billen bloot." De Revpar gaat alleen over de hotelkamer. Volgens Alberts moet het Land ervoor zorgen dat

mensen daarnaast ook geld uitgeven in de economie buiten het hotel. "Dat geeft toegevoegde waarde, hetzelfde aantal mensen gaat dan dieper de economie in."

Toegevoegde waarde

Alleen de hotelkamers duurder maken, werkt niet. Alberts adviseert vooral in te zetten op de beleving die toeristen hebben in Aruba. Richtten op rijkere toeristen is dan ook goed, denkt hij, maar 'die moeten wel waar voor hun geld krijgen, anders is de Dominicaanse Republiek toch echt

goedkoper'. Het gaat om toegevoegde waarde. "Je moet echt die toegevoegde waarde bieden. Aruba heeft een sterke naam, het imago is goed. Maar dat moet wel vertaald worden naar een unieke ervaring waar mensen voor terugkomen. Dat is er nog niet."

Men durfde nooit vraagtekens te zetten bij dit toerisme-model, zegt Alberts. "Daar moet je dapper voor zijn, het is de bron van de welvaart. We hebben niet meer toeristen nodig, maar betere."

Dit is het tweede deel in een serie over het sociaal-economische aspect van een land dat bijna volledig afhankelijk is van het toerisme. In het volgende deel gaat *Amigoe* dieper in op de vraag wat er moet gebeuren om te voorkomen dat de Arubaanse economie instort. Arjen Alberts is politicoloog en econoom en promoveert tot doctor met dit onderzoek. Hij woonde acht jaar op Aruba en nu op St. Maarten.